

Bemiddeling: Samen op maat een oplossing uitwerken

Bemiddeling biedt de kans om relatief snel tot een duurzame oplossing te komen, waar je zelf als betrokkene over beslist en die ook voor de toekomst kansen biedt op een positievere verstandhouding. **Een definitieve breuk kan voorkomen worden!** Hoe dit precies in zijn werk gaat lees je hieronder.

Wanneer is bemiddeling aangewezen? Met welke kwesties kan ik bij een bemiddelaar terecht?

Je kan in **verschillende situaties** bij een bemiddelaar aankloppen. Het kan gaan om het regelen van een echtscheiding onderlinge toestemming, maar ook om een familieconflict, een aanslepend probleem tussen vrienden, partners, gezinsleden, een burenruzie, erfeniskwestie,... enzovoort. De **meeste bemiddelaars hebben een specialisatie**. Je neemt dus best eerst contact op met de bemiddelaar om je te informeren.

Wat houdt dat eigenlijk in, 'bemiddeling'?

Een bemiddeling is **een traject van verschillende gesprekken** waarbij de betrokkenen met elkaar in gesprek gaan **onder begeleiding van een derde persoon, de bemiddelaar**. Tijdens gesprekken gaan we verder dan het bespreken van een meningsverschil. We zoeken welke **verschillende belangen** er precies spelen. Van daaruit zoeken we naar manieren om hiermee om te gaan waarbij elke partij zich goed voelt. Een constructief gesprek voeren in conflictueuze situaties is niet vanzelfsprekend: opkomen voor je eigen belangen zonder jezelf te verliezen in emoties en met respect voor je gesprekspartner kan een hele opgave zijn. Dat is waar de bemiddelaar het verschil maakt: hij **leidt dit proces in goede banen en bewaakt de veiligheid. Emoties mogen er zijn en krijgen een plaats, zonder dat dit tot escalatie leidt**.

Geeft de bemiddelaar ons advies over hoe we de kwestie best oplossen?

De bemiddelaar heeft zelf geen mening over wat de beste aanpak is. Hij begeleidt en zorgt dat de gesprekken kunnen plaatsvinden op een respectvolle en veilige manier, en dat ieders bezorgdheden aan bod komen. Een bemiddelaar is dus **geen adviseur** maar helpt de betrokkenen wel om een oplossing op maat te vinden. Hij gaat er vanuit dat **mensen zelf het beste weten** wat voor hen een goede aanpak is. **Waar nodig kan de bemiddelaar jullie op deskundige wijze informeren, zonder evenwel mee te gaan in de inhoud** van jullie probleem.

Is de bemiddelaar dan 'neutraal'?

De bemiddelaar is '**meerzijdig partijdig**': hij is er voor iedereen. De bemiddelaar kiest geen kant, maar is ook niet echt neutraal: hij bewaakt dat ieders belangen aan bod komen. **Er is plaats voor ieders waarheid en emoties**, en we luisteren op een respectvolle manier naar wat de ander vertelt. Wanneer de bemiddelaar merkt dat dit dreigt niet te gebeuren, zal hij dit signaleren en ingrijpen in het proces.

Hoelang duurt een bemiddeling?

We nemen hiervoor **de tijd die er nodig is**. Zo snel als het gaat, zo traag als het moet.

Gemiddeld duurt een volledig bemiddelingstraject 83 dagen. Dit traject bestaat uit verschillende gesprekken. Één gesprek duurt meestal ongeveer 1,5 à 2 uur. Maar alles hangt af van de kwestie, de betrokkenen, hoe lang de situatie al aansleept, de mate van escalatie, ...

Waar gaan bemiddelingsgesprekken door?

De gesprekken vinden altijd plaats **in een neutrale omgeving** onder begeleiding van de bemiddelaar. Gesprekken gaan nooit door bij één van de betrokkenen thuis. In zeldzame gevallen (bijvoorbeeld wanneer één van de betrokkenen beperkt is qua mobiliteit) kan hierop een uitzondering worden gemaakt. Maar in principe moeten de gesprekken op een neutrale plaats doorgaan. Dit is **meestal de praktijkruimte van de bemiddelaar**.

Kan bemiddeling op eender welk moment? Ook wanneer er al een gerechtelijke procedure loopt?

Het **opstarten** van bemiddeling **kan op elk moment**; wanneer een conflict dreigt maar nog niet ontstaan is (preventief), om een uit de hand gelopen situatie te ontmijnen, om een gerechtelijke procedure te voorkomen, in de plaats van een gerechtelijke procedure of na een procedure. Een lopende procedure wordt 'on hold' gezet om een bemiddelingstraject in te lassen. Maar zo ver hoeft het uiteraard niet altijd te komen... via bemiddeling kan je ervoor zorgen dat een situatie niet conflictueuzer wordt dan ze is én kan je een gerechtelijke procedure vermijden. Bovendien kan je **een overeenkomst**, die het resultaat is **van bemiddeling bij een officieel erkende bemiddelaar**, laten **homologeren in de rechtbank**. De overeenkomst krijgt dan de kracht van een vonnis.

Wat zijn de voordelen van bemiddeling ten opzichte van een gerechtelijke procedure?

Het grootste voordeel van bemiddeling is dat **de betrokkenen zelf de touwtjes in handen houden**. Ze beslissen zelf wat voor hen werkt. Bovendien is bemiddeling **veel minder kostelijk dan een gerechtelijke procedure**. Gemiddeld kost een bemiddelingsprocedure 7x minder. Bovendien zijn de **slaagkansen hoog: 80%** van de bemiddelingen komt tot een oplossing. Het gaat **ook sneller**: gemiddeld duurt een bemiddeling 83 dagen (bron: <https://www.tijd.be/netto/budget/Vermijd-een-rechtszaak-kies-voor-bemiddeling/10027099?ckc=1&ts=1533066181>). Een ander belangrijk voordeel is dat bemiddeling de communicatie tussen de betrokkenen op een duurzame manier kan herstellen. Dat **vermindert de kansen op een toekomstig conflict**. Dit in tegenstelling tot de rechtbank, waar meestal sprake is van één winnaar en één verliezer.

Kan ik iemand verplichten om mee te gaan naar een bemiddeling?

Bemiddeling kan alleen **op vrijwillige basis**. Wanneer betrokkenen gedwongen worden om in bemiddeling te stappen, is er geen draagvlak en geen bereidwilligheid om samen een uitweg te zoeken. De bemiddelaar zal cliënten, die besluiten om bemiddeling aan te gaan, steeds wijzen op **het belang van dit engagement**. Als iedereen bereid is om zich in te zetten, mee na te denken, ... heeft bemiddeling een grote kans op slagen. Soms is het wel zo dat bijvoorbeeld **de familierechter mensen doorverwijst naar bemiddeling**. Dat betekent dat de rechter inschat dat een bemiddeling een goed resultaat kan opleveren in deze zaak. De bemiddelaar zal dan eerst aan de betrokkenen uitleggen hoe bemiddeling werkt, wat de voordelen zijn, ... maar wanneer zij aangeven dat ze dit niet zien zitten, gaat de zaak terug naar de rechtbank. **Je kan niemand verplichten** om in bemiddeling te gaan.

Kan alles uit de gesprekken nadien ook gebruikt worden in de rechtbank?

Bemiddeling is **vertrouwelijk**: alles wat tijdens de gesprekken wordt gezegd, **kan nooit gebruikt worden in een gerechtelijke procedure**. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat dit principe alleen kan worden *afgedwongen* indien er sprake is van **een bemiddelingsprotocol**. Dit is een soort contract waarin de betrokkenen zich ertoe verbinden een aantal afspraken na te leven. Informeer je hierover bij je bemiddelaar.

Kort samengevat:

Bemiddeling is aangewezen bij een conflict waarbij de betrokkenen bereid zijn om samen een oplossing te zoeken en de wens hebben om een uitweg te vinden.

Bemiddeling is vrijwillig en vertrouwelijk, en dat alles in een veilige en neutrale omgeving, onder begeleiding van een bemiddelaar.

Bij een erkende bemiddelaar bestaat de mogelijkheid om de overeengekomen oplossing te laten homologeren in de rechtbank.